

Jan Willem Spijkman *sector banker healthcare ING*
Rob Schreppers *hoofd relationship banking BNG Bank*

BANKEN EN ZORGVERZEKERAARS ONDERSTEUNEN DE TRANSITIE IN DE ZORG

De houdbaarheid van de zorg is de afgelopen jaren steeds verder onder druk komen te staan. Structurele oorzaken tekenden zich in de afgelopen jaren al af maar werden versterkt door een aantal recente ingrijpende ontwikkelingen. De coronacrisis en de daarna ongekend snel opgelopen inflatie konden deels worden opgevangen dankzij financiële buffers bij de zorgaanbieders en de zorgverzekeraars. Maar de structurele ontwikkelingen (vergrijzing, autonoom stijgende zorgvraag, personeelstekorten) zijn een aanhoudende zorg.

Jan Willem Spijkman

En dat is het eigenlijk al vele jaren, waarin we een nieuw zorgstelsel zagen ingevoerd (“gereguleerde marktwerking”) en waarna de sector zelf ingegeven door de ontwikkelingen juist meer heeft ingezet op samenwerking. Dat heeft in 2022 geleid tot het Integraal Zorgakkoord dat algemeen op dit moment gezien wordt als het beste perspectief om de zorg betaalbaar, toegankelijk en kwalitatief hoogstaand te houden. Daarnaast zijn er samenhangende akkoorden gesloten op het gebied van de langdurige zorg (WOZO), preventie (GALA) en de noodzakelijke verduurzaming (Green Deal Zorg). De sector moet daarvoor in brede zin een transitie maken, ook ten aanzien van de noodzakelijke verduurzaming in lijn met het Klimaatakkoord.

Passende afspraken

De transitie is alleen mogelijk als alle betrokken stakeholders uit het zorgveld daarin meegaan. Daarom hebben in de akkoorden niet alleen de Rijksoverheid en de zorgaanbieders (en hun branches) zich gecommitteerd maar zijn ook andere partijen betrokken. Banken en zorgverzeke-

“Niet alleen de Rijksoverheid en de zorgaanbieders (en hun branches) hebben zich gecommitteerd aan de akkoorden, maar ook andere betrokken partijen zoals banken en zorgverzekeraars.”

raars spelen als financiers van de zorg ook een rol in de maatschappelijke opgave voor een houdbare gezondheidszorg. Banken verstrekken kredieten (werkkapitaal en langlopende leningen met of zonder garantie van het Waarborgfonds voor de Zorgsector) en zorginkopers (zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten) zorgen voor de inkoop van de benodigde zorg.

Om te komen tot de noodzakelijke transformatie van het zorgaanbod, willen zorgverzekeraars en banken, zorgverleners actief ondersteunen in de transformatie van zorg door middel van passende zorginkoopcontracten (zorgverzekeraars, zorgkantoren en gemeenten) en passende financieringsarrangementen (banken en WfZ). Zij hebben daarbij het gezamenlijk belang om de continuïteit van zorgaanbieders zoveel mogelijk te borgen te midden van de transformatie van zorg, en discontinuïteit (faillissementen) te voorkomen. Zowel banken als zorgverzekeraars hebben er, vanuit ieders hun rol en verantwoordelijkheden in het stelsel, gezamenlijk belang bij transformatie en tegelijkertijd continuïteit van zorg en financiële exploitatie (mede gegeven het not-for-profit karakter van vele zorgaanbieders).

Financiële consequenties

De juiste zorg op de juiste plaats, het bieden van passende zorg, kan voor individuele zorgaanbieders betekenen dat zij minder zorg verlenen of bepaalde zorg voortaan overlaten aan een andere zorgaanbieder in de keten. Dit gaat hoe dan ook gepaard met financiële spanningen. Het zal leiden tot minder omzet voor bijvoorbeeld ziekenhuizen, als zorg verplaatst wordt naar de verpleging, verzorging en de thuiszorg (VVT). Ook als meer patiënten met behulp van thuismonitoring en -behandeling niet meer in het ziekenhuis verschijnen, waardoor deze vorm van patiëntenzorg efficiënter wordt, maar ook minder inkomsten voor ziekenhuizen betekent. Ook in de VVT zal meer extramurale producten zoals “Volledig Pakket Thuis”

in plaats van intramurale zorg in natura leiden tot een ander verdienmodel voor de VVT. Ook zal de eerstelijnszorg versterkt moeten worden. Allemaal financiële consequenties voor alle zorgaanbieders in de zorgketen als de transitieplannen worden geïmplementeerd. Het is van groot belang dat de zorgaanbieders, de zorgverzekeraars en de banken continu met elkaar in gesprek blijven over IZA, WOZO, GALA en alle regionale transitieplannen. Dit is nodig om met elkaar de zo nodige transitie zoals beschreven in het IZA succesvol door te voeren. Dat dit uitdagingen met zich mee gaat brengen is geen verrassing. Het is zaak dat we blijven samenwerken om van het IZA en de transitie in de zorg een succes te maken. ◯

Rob Schreppers

